

SBÍRKA MEZINÁRODNÍCH SMLUV

ČESKÁ REPUBLIKA

Částka 33

Rozeslána dne 1. července 2004

Cena Kč 34,-

O B S A H:

76. Sdělení Ministerstva zahraničních věcí o Evropské úmluvě o státním občanství

76

SDĚLENÍ

Ministerstva zahraničních věcí

Ministerstvo zahraničních věcí sděluje, že dne 6. listopadu 1997 byla ve Štrasburku otevřena k podpisu Evropská úmluva o státním občanství.

Jménem České republiky byla Úmluva podepsána v Budapešti dne 7. května 1999.

S Úmluvou vyslovil souhlas Parlament České republiky a prezident republiky Úmluvu ratifikoval. Ratifikační listina České republiky byla uložena u generálního tajemníka Rady Evropy, depozitáře Úmluvy, dne 19. března 2004.

Při ratifikaci Úmluvy bylo učiněno následující prohlášení České republiky:

„Česká republika prohlašuje k článku 22 písm. b) Úmluvy, že na osoby, které jsou státními příslušníky České republiky a zároveň státními příslušníky jiného smluvního státu, který nevyžaduje povinnou vojenskou službu, a mají svůj obvyklý trvalý pobyt na území tohoto státu, se bude hledět jako by svou brannou povinností ve vztahu k České republice splnily, jestliže zmíněný obvyklý trvalý pobyt trval do věku 35 let těchto osob.“

Úmluva vstoupila v platnost na základě svého článku 27 odst. 2 dne 1. března 2000. Pro Českou republiku vstupuje v platnost podle odstavce 3 téhož článku dne 1. července 2004.

Anglické znění Úmluvy a její překlad do českého jazyka se vyhlášují současně.

**EUROPEAN CONVENTION
ON NATIONALITY**

Strasbourg, 6.XI.1997

PŘEKLAD

EVROPSKÁ ÚMLUVA O STÁTNÍM OBČANSTVÍ

Preamble

The member States of the Council of Europe and the other States signatory to this Convention,

Considering that the aim of the Council of Europe is to achieve greater unity between its members;

Bearing in mind the numerous international instruments relating to nationality, multiple nationality and statelessness;

Recognising that, in matters concerning nationality, account should be taken both of the legitimate interests of States and those of individuals;

Desiring to promote the progressive development of legal principles concerning nationality, as well as their adoption in internal law and desiring to avoid, as far as possible, cases of statelessness;

Desiring to avoid discrimination in matters relating to nationality;

Aware of the right to respect for family life as contained in Article 8 of the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms;

Noting the varied approach of States to the question of multiple nationality and recognising that each State is free to decide which consequences it attaches in its internal law to the fact that a national acquires or possesses another nationality;

Agreeing on the desirability of finding appropriate solutions to consequences of multiple nationality and in particular as regards the rights and duties of multiple nationals;

Considering it desirable that persons possessing the nationality of two or more States Parties should be required to fulfil their military obligations in relation to only one of those Parties;

Considering the need to promote international co-operation between the national authorities responsible for nationality matters,

Have agreed as follows:

Chapter I – General matters**Article 1 – Object of the Convention**

This Convention establishes principles and rules relating to the nationality of natural persons and rules regulating military obligations in cases of multiple nationality, to which the internal law of States Parties shall conform.

Article 2 – Definitions

For the purpose of this Convention:

- a “nationality” means the legal bond between a person and a State and does not indicate the person's ethnic origin;
- b “multiple nationality” means the simultaneous possession of two or more nationalities by the same person;

PREAMBULE

Členské státy Rady Evropy a ostatní signatářské státy této Úmluvy,
přihlízejíce k tomu, že cílem Rady Evropy je dosáhnout větší jednoty mezi jejími členy;

vědomy si četných mezinárodních dokumentů týkajících se státního občanství, některého státního občanství a osob bez státní příslušnosti;

uznávající, že ve věcech týkajících se státního občanství je třeba přihlížet k oprávněným zájmům států i k zájmům jednotlivců;

chtějící podpořit postupné vytváření právních zásad týkajících se státního občanství i jejich přebírání ve vnitrostátním právu a chtějící se pokud možno vyhnout případům, kdy osoby jsou bez státní příslušnosti;

chtějící vyloučit diskriminaci ve věcech souvisejících se státním občanstvím;

vědomy si práva na respektování rodinného života, obsaženého v článku 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod;

berouce na vědomí, že státy přistupují k otázce některého státního občanství různě, a uznávající, že každý stát může svobodně rozhodnout, jaké důsledky ve svém vnitrostátním právu vyvodí z toho, že státní příslušník získá nebo má jiné státní občanství;

shodující se, že je žádoucí nalézt vhodná řešení důsledků některého státního občanství, zejména pokud jde o práva a povinnosti osob s některým státním občanstvím;

považující za žádoucí, aby od osob, které mají občanství dvou nebo více smluvních států, se vyžadovalo plnění branné povinnosti jen vůči jednomu z těchto smluvních států;

přihlízející k potřebě podpořit mezinárodní spolupráci národních orgánů, které za záležitosti státního občanství odpovídají,

se dohodly takto:

KAPITOLA I VŠEOBECNÉ ZÁLEŽITOSTI

Článek 1 Předmět Úmluvy

Tato Úmluva stanoví zásady a pravidla týkající se státního občanství fyzických osob a pravidla upravující brannou povinnost v případech některého státního občanství, se kterými musí být vnitrostátní právo smluvních států v souladu.

Článek 2 Definice

Pro účely této Úmluvy:

- a) „státní občanství“ znamená právní svazek mezi osobou a státem a neoznačuje etnický původ osoby;
- b) „několiké státní občanství“ znamená stav, kdy táž osoba má současně státní občanství dvou nebo více států;

- c "child" means every person below the age of 18 years unless, under the law applicable to the child, majority is attained earlier;
- d "internal law" means all types of provisions of the national legal system, including the constitution, legislation, regulations, decrees, case-law, customary rules and practice as well as rules deriving from binding international instruments.

Chapter II – General principles relating to nationality

Article 3 – Competence of the State

- 1 Each State shall determine under its own law who are its nationals.
- 2 This law shall be accepted by other States in so far as it is consistent with applicable international conventions, customary international law and the principles of law generally recognised with regard to nationality.

Article 4 – Principles

The rules on nationality of each State Party shall be based on the following principles:

- a everyone has the right to a nationality;
- b statelessness shall be avoided;
- c no one shall be arbitrarily deprived of his or her nationality;
- d neither marriage nor the dissolution of a marriage between a national of a State Party and an alien, nor the change of nationality by one of the spouses during marriage, shall automatically affect the nationality of the other spouse.

Article 5 – Non-discrimination

- 1 The rules of a State Party on nationality shall not contain distinctions or include any practice which amount to discrimination on the grounds of sex, religion, race, colour or national or ethnic origin.
- 2 Each State Party shall be guided by the principle of non-discrimination between its nationals, whether they are nationals by birth or have acquired its nationality subsequently.

Chapter III – Rules relating to nationality

Article 6 – Acquisition of nationality

- 1 Each State Party shall provide in its internal law for its nationality to be acquired *ex lege* by the following persons:

- c) „dítě“ znamená osobu do osmnácti let věku, pokud se podle práva vztahujícího se na dítě nenabývá zletilosti dříve;
- d) „vnitrostátní právo“ znamená všechny druhy ustanovení vnitrostátního právního řádu, zahrnující ústavu, zákony, nařízení, dekrety, precedenční právo, obyčejové normy a postupy a normy vyplývající ze závazných mezinárodních dokumentů.

KAPITOLA II VŠEOBECNÉ ZÁSADY TÝKAJÍCÍ SE STÁTNÍHO OBČANSTVÍ

Článek 3 Působnost státu

1. Každý stát podle svého vlastního práva stanoví, kdo jsou jeho státní občané.
2. Toto právo budou jiné státy uznávat, pokud je v souladu s použitelnými mezinárodními úmluvami, obyčejovým mezinárodním právem a právními zásadami všeobecně uznávanými, pokud jde o státní občanství.

Článek 4 Zásady

Normy každého smluvního státu o státním občanství vycházejí z těchto zásad:

- a) každý má právo na státní občanství;
- b) je třeba se vyhýbat stavu, kdy osoba je bez státní příslušnosti;
- c) nikdo nesmí být svévolně zbaven svého státního občanství;
- d) uzavření ani zánik manželství mezi státním občanem smluvního státu a cizincem, ani změna státního občanství jedním z manželů za trvání manželství se nedotýká automaticky státního občanství druhého z manželů.

Článek 5 Nediskriminace

1. Normy smluvního státu o státním občanství nesmějí rozlišovat nebo obsahovat postup rovnající se diskriminaci z důvodů pohlaví, náboženství, rasy, barvy pleti nebo národnostního či etnického původu.

2. Každý smluvní stát se bude řídit zásadou nediskriminování mezi svými státními občany, ať nabyli státního občanství narozením nebo je získali později.

KAPITOLA III PRAVIDLA TÝKAJÍCÍ SE STÁTNÍHO OBČANSTVÍ

Článek 6 Nabývání státního občanství

1. Každý smluvní stát ve svém vnitrostátním právu zajistí, aby jeho státního občanství nabývaly ze zákona tyto osoby:

- a children one of whose parents possesses, at the time of the birth of these children, the nationality of that State Party, subject to any exceptions which may be provided for by its internal law as regards children born abroad. With respect to children whose parenthood is established by recognition, court order or similar procedures, each State Party may provide that the child acquires its nationality following the procedure determined by its internal law;
 - b foundlings found in its territory who would otherwise be stateless.
- 2 Each State Party shall provide in its internal law for its nationality to be acquired by children born on its territory who do not acquire at birth another nationality. Such nationality shall be granted:
 - a at birth *ex lege*; or
 - b subsequently, to children who remained stateless, upon an application being lodged with the appropriate authority, by or on behalf of the child concerned, in the manner prescribed by the internal law of the State Party. Such an application may be made subject to the lawful and habitual residence on its territory for a period not exceeding five years immediately preceding the lodging of the application.
- 3 Each State Party shall provide in its internal law for the possibility of naturalisation of persons lawfully and habitually resident on its territory. In establishing the conditions for naturalisation, it shall not provide for a period of residence exceeding ten years before the lodging of an application.
- 4 Each State Party shall facilitate in its internal law the acquisition of its nationality for the following persons:
 - a spouses of its nationals;
 - b children of one of its nationals, falling under the exception of Article 6, paragraph 1, subparagraph a;
 - c children one of whose parents acquires or has acquired its nationality;
 - d children adopted by one of its nationals;
 - e persons who were born on its territory and reside there lawfully and habitually;
 - f persons who are lawfully and habitually resident on its territory for a period of time beginning before the age of 18, that period to be determined by the internal law of the State Party concerned;
 - g stateless persons and recognised refugees lawfully and habitually resident on its territory.

Article 7 – Loss of nationality *ex lege* or at the initiative of a State Party

- 1 A State Party may not provide in its internal law for the loss of its nationality *ex lege* or at the initiative of the State Party except in the following cases:
 - a voluntary acquisition of another nationality;

a) děti, jejichž jeden z rodičů má v době jejich narození státní občanství tohoto smluvního státu, s výjimkami, které může jeho vnitrostátní právo stanovit, pokud jde o děti narozené v zahraničí. U dětí, k nimž otcovství vznikne uznáním, rozhodnutím soudu nebo podobnými postupy, může každý ze smluvních států stanovit, že dítě nabude jeho státního občanství na základě řízení stanoveného jeho vnitrostátním právem;

b) nalezcenci nalezení na jeho území, kteří by jinak byli bez státní příslušnosti.

2. Každý smluvní stát ve svém vnitrostátním právu zajistí, že jeho státního občanství nabývají děti narozené na jeho území, které narozením nenabudou jiného státního občanství. Takové státní občanství bude uděleno:

a) ze zákona při narození; nebo

b) následně dětem, které zůstaly bez státního občanství, na žádost podanou příslušnému orgánu dotyčným dítětem nebo v jeho zastoupení způsobem předepsaným vnitrostátním právem smluvního státu. Tato žádost může být podmíněna oprávněným a obvyklým trvalým pobytem na jeho území, jehož délka do podání žádosti nepřesáhne pět let.

3. Každý smluvní stát ve svém vnitrostátním právu zajistí možnost naturalizace osob oprávněně a obvykle pobývajících na jeho území. Při stanovení podmínek naturalizace nesmí doba pobytu požadovaná pro podání žádosti přesáhnout deset let.

4. Každý smluvní stát ve svém vnitrostátním právu usnadní nabývání státního občanství těmto osobám:

a) manželům a manželkám svých státních občanů;

b) dětem, jejichž jeden z rodičů je státním občanem a na které se vztahuje výjimka podle článku 6 odst. 1 písm. a);

c) dětem, jejichž jeden z rodičů nabude nebo nabyl jeho státního občanství;

d) dětem adoptovaným jeho státním občanem;

e) osobám, které se narodily na jeho území a oprávněně a obvykle na něm pobývají;

f) osobám, které po určitou dobu oprávněně a obvykle pobývaly na jeho území před svým osmnáctým rokem, přičemž délku tohoto pobytu stanoví vnitrostátní právo příslušného smluvního státu;

g) osobám bez státní příslušnosti a osobám se statutem uprchlíka oprávněně a obvykle pobývajícím na jeho území.

Článek 7

Pozbývání státního občanství ze zákona nebo z iniciativy smluvního státu

1. Smluvní stát nesmí ve svém vnitrostátním právu stanovit, že jeho státního občanství se pozbývá ze zákona nebo z iniciativy smluvního státu, s výjimkou následujících případů:

a) dobrovolné nabytí jiného státního občanství;

- b acquisition of the nationality of the State Party by means of fraudulent conduct, false information or concealment of any relevant fact attributable to the applicant;
 - c voluntary service in a foreign military force;
 - d conduct seriously prejudicial to the vital interests of the State Party;
 - e lack of a genuine link between the State Party and a national habitually residing abroad;
 - f where it is established during the minority of a child that the preconditions laid down by internal law which led to the *ex lege* acquisition of the nationality of the State Party are no longer fulfilled;
 - g adoption of a child if the child acquires or possesses the foreign nationality of one or both of the adopting parents.
- 2 A State Party may provide for the loss of its nationality by children whose parents lose that nationality except in cases covered by sub-paragraphs c and d of paragraph 1. However, children shall not lose that nationality if one of their parents retains it.
- 3 A State Party may not provide in its internal law for the loss of its nationality under paragraphs 1 and 2 of this article if the person concerned would thereby become stateless, with the exception of the cases mentioned in paragraph 1, sub-paragraph b, of this article.

Article 8 - Loss of nationality at the initiative of the individual

- 1 Each State Party shall permit the renunciation of its nationality provided the persons concerned do not thereby become stateless.
- 2 However, a State Party may provide in its internal law that renunciation may be effected only by nationals who are habitually resident abroad.

Article 9 - Recovery of nationality

Each State Party shall facilitate, in the cases and under the conditions provided for by its internal law, the recovery of its nationality by former nationals who are lawfully and habitually resident on its territory.

Chapter IV - Procedures relating to nationality

Article 10 - Processing of applications

Each State Party shall ensure that applications relating to the acquisition, retention, loss, recovery or certification of its nationality be processed within a reasonable time.

Article 11 - Decisions

Each State Party shall ensure that decisions relating to the acquisition, retention, loss, recovery or certification of its nationality contain reasons in writing.

- b) nabytí státního občanství podvodem, nebo na základě poskytnutí nepravdivých informací nebo zatajení jakýchkoli významných skutečností žadatelem;
- c) dobrovolná služba v cizí armádě;
- d) chování závažně poškozující důležité státní zájmy smluvního státu;
- e) neexistence skutečné vazby mezi smluvním státem a občanem, obvykle trvale pobývajícím v zahraničí;
- f) zjistí-li se v době nezletilosti dítěte, že předpoklady stanovené vnitrostátním právem, které vedly k nabytí státního občanství smluvního státu ze zákona, už nejsou splněny;
- g) adopce dítěte, jestliže dítě získá nebo má cizí státní občanství jednoho z adoptivních rodičů nebo obou.

2. Smluvní stát může stanovit, že jeho státního občanství pozbývají děti, jejichž rodiče tohoto státního občanství pozbudou, s výjimkou případů uvedených pod písm. c) a d) odstavce 1. Pokud však jednomu z rodičů zůstane toto státní občanství zachováno, nepozbývají ho ani děti.

3. Smluvní stát nesmí ve svém vnitrostátním právu stanovit, že jeho státního občanství se podle odstavce 1 a 2 tohoto článku pozbývá, stala-li by se dotyčná osoba v důsledku toho osobou bez státní příslušnosti, s výjimkou případů uvedených v odst. 1 písm. b) tohoto článku.

Článek 8

Pozbývání státního občanství z iniciativy jednotlivce

1. Každý smluvní stát povolí zřeknutí se jeho státního občanství, pokud se tím dotyčná osoba nestane osobou bez státní příslušnosti.

2. Smluvní stát však může ve svém vnitrostátním právu stanovit, že státního občanství se mohou zříci jen občané, kteří obvykle trvale pobývají v zahraničí.

Článek 9

Opětovné nabývání státního občanství

Každý smluvní stát usnadní, aby v případech a za podmínek jeho vnitrostátním právem stanovených opětovně nabyli jeho státního občanství bývalí státní občané, kteří oprávněně a obvykle trvale pobývají na jeho území.

KAPITOLA IV ŘÍZENÍ O STÁTNÍM OBČANSTVÍ

Článek 10

Vyřizování žádostí

Každý smluvní stát zajistí, aby se žádosti o nabytí, zachování, pozbytí, opětovném nabytí nebo ověření jeho státního občanství vyřizovaly v přiměřených lhůtách.

Článek 11

Rozhodnutí

Každý smluvní stát zajistí, aby rozhodnutí o nabytí, zachování, pozbytí, opětovném nabytí nebo ověření jeho státního občanství obsahovala písemné odůvodnění.

Article 12 – Right to a review

Each State Party shall ensure that decisions relating to the acquisition, retention, loss, recovery or certification of its nationality be open to an administrative or judicial review in conformity with its internal law.

Article 13 – Fees

- 1 Each State Party shall ensure that the fees for the acquisition, retention, loss, recovery or certification of its nationality be reasonable.
- 2 Each State Party shall ensure that the fees for an administrative or judicial review be not an obstacle for applicants.

Chapter V – Multiple nationality**Article 14 – Cases of multiple nationality *ex lege***

- 1 A State Party shall allow:
 - a children having different nationalities acquired automatically at birth to retain these nationalities;
 - b its nationals to possess another nationality where this other nationality is automatically acquired by marriage.
- 2 The retention of the nationalities mentioned in paragraph 1 is subject to the relevant provisions of Article 7 of this Convention.

Article 15 – Other possible cases of multiple nationality

The provisions of this Convention shall not limit the right of a State Party to determine in its internal law whether:

- a its nationals who acquire or possess the nationality of another State retain its nationality or lose it;
- b the acquisition or retention of its nationality is subject to the renunciation or loss of another nationality.

Article 16 – Conservation of previous nationality

A State Party shall not make the renunciation or loss of another nationality a condition for the acquisition or retention of its nationality where such renunciation or loss is not possible or cannot reasonably be required.

Article 17 – Rights and duties related to multiple nationality

- 1 Nationals of a State Party in possession of another nationality shall have, in the territory of that State Party in which they reside, the same rights and duties as other nationals of that State Party.
- 2 The provisions of this chapter do not affect:

Článek 12

Právo na přezkum

Každý smluvní stát zajistí, aby rozhodnutí o nabytí, zachování, pozbytí, opětovném nabytí nebo ověření jeho státního občanství bylo možno správně nebo soudně přezkoumat podle jeho vnitrostátního práva.

Článek 13

Poplatky

1. Každý smluvní stát zajistí, aby poplatky za nabytí, zachování, pozbytí, opětovné nabytí nebo ověření jeho státního občanství byly přiměřené.

2. Každý smluvní stát zajistí, aby poplatky za správní nebo soudní přezkum nebyly pro žadatele překážkou.

KAPITOLA V

NĚKOLIKERÉ STÁTNÍ OBČANSTVÍ

Článek 14

Případy několikerého státního občanství ze zákona

1. Smluvní stát umožní:

- a) dětem, které při narození automaticky nabyly různých státních občanství, aby si tato státní občanství zachovaly;
- b) svým občanům mít ještě další státní občanství v případech, kdy se tohoto dalšího státního občanství automaticky nabývá uzavřením manželství.

2. Zachování státního občanství podle odst. 1 podléhá příslušným ustanovením článku 7 této Úmluvy.

Článek 15

Další možné případy několikerého státního občanství

Ustanovení této Úmluvy neomezují právo smluvních států stanovit svým vnitrostátním právem, zda:

- a) jeho státním občanům, kteří nabudou státního občanství jiného státu nebo je již mají, bude občanství tohoto státu zachováno nebo jej pozбудou;
- b) nabytí nebo zachování jeho státního občanství bude podmíněno zřeknutím se jiného státního občanství nebo jeho pozbytím.

Článek 16

Zachování dosavadního státního občanství

Smluvní stát nebude nabytí nebo zachování svého státního občanství podmiňovat zřeknutím se nebo pozbytím jiného státního občanství v případech, kdy takové zřeknutí se nebo pozbytí není možné nebo je nelze rozumně požadovat.

Článek 17

Práva a povinnosti spojené s několikerým státním občanstvím

1. Státní občané smluvního státu, kteří mají ještě další státní občanství, budou mít na území toho smluvního státu, kde trvale pobývají, stejná práva a povinnosti jako ostatní občané tohoto smluvního státu.

2. Ustanovení této kapitoly se nedotýkají:

- a the rules of international law concerning diplomatic or consular protection by a State Party in favour of one of its nationals who simultaneously possesses another nationality;
- b the application of the rules of private international law of each State Party in cases of multiple nationality.

Chapter VI – State succession and nationality

Article 18 – Principles

- 1 In matters of nationality in cases of State succession, each State Party concerned shall respect the principles of the rule of law, the rules concerning human rights and the principles contained in Articles 4 and 5 of this Convention and in paragraph 2 of this article, in particular in order to avoid statelessness.
- 2 In deciding on the granting or the retention of nationality in cases of State succession, each State Party concerned shall take account in particular of:
 - a the genuine and effective link of the person concerned with the State;
 - b the habitual residence of the person concerned at the time of State succession;
 - c the will of the person concerned;
 - d the territorial origin of the person concerned.
- 3 Where the acquisition of nationality is subject to the loss of a foreign nationality, the provisions of Article 16 of this Convention shall apply.

Article 19 – Settlement by international agreement

In cases of State succession, States Parties concerned shall endeavour to regulate matters relating to nationality by agreement amongst themselves and, where applicable, in their relationship with other States concerned. Such agreements shall respect the principles and rules contained or referred to in this chapter.

Article 20 – Principles concerning non-nationals

- 1 Each State Party shall respect the following principles:
 - a nationals of a predecessor State habitually resident in the territory over which sovereignty is transferred to a successor State and who have not acquired its nationality shall have the right to remain in that State;
 - b persons referred to in sub-paragraph a shall enjoy equality of treatment with nationals of the successor State in relation to social and economic rights.
- 2 Each State Party may exclude persons considered under paragraph 1 from employment in the public service involving the exercise of sovereign powers.

- a) norem mezinárodního práva o diplomatické a konzulární ochraně poskytované smluvním státem jeho občanovi, který má současně další státní občanství;
- b) uplatňování norem mezinárodního práva soukromého jednotlivých smluvních států v případech několika státního občanství.

KAPITOLA VI NÁSTUPNICTVÍ STÁTU A STÁTNÍ OBČANSTVÍ

Článek 18

Zásady

1. Ve věcech státního občanství při nástupnictví státu bude každý smluvní stát, kterého se to týká, respektovat zásady právního státu, normy o lidských právech a zásady obsažené v článku 4 a 5 této Úmluvy a v odstavci 2 tohoto článku, zejména ve snaze vyhnout se stavu bez státní příslušnosti.

2. Při rozhodování o udělení nebo zachování státního občanství při nástupnictví státu bude každý smluvní stát, kterého se to týká, přihlížet zejména:

- a) k tomu, zda dotyčná osoba má skutečnou a účinnou vazbu ke státu;
- b) k obvyklému trvalému pobytu dotyčné osoby v době nástupnictví státu;
- c) k vůli dotyčné osoby;
- d) k tomu, odkud dotyčná osoba pochází.

3. Kde je nabytí státního občanství podmíněno pozbytím jiného státního občanství, uplatní se ustanovení článku 16 této Úmluvy.

Článek 19

Řešení mezinárodní dohodou

V případech nástupnictví státu se smluvní státy, kterých se to týká, budou snažit řešit věci týkající se státního občanství vzájemnou dohodou, případně ve svém vztahu s jinými státy, kterých se to týká. Takové dohody budou respektovat zásady a normy, které jsou obsaženy v této kapitole nebo na které se tato kapitola odvolává.

Článek 20

Zásady týkající se osob, které nejsou státními občany

1. Každý smluvní stát bude dodržovat tyto zásady:

- a) občané původního státu, kteří mají obvyklý trvalý pobyt na území, nad kterým se převádí svrchovanost na nástupnický stát, a kteří nenabyli jeho státního občanství, budou mít právo v tomto státě zůstat;
- b) s osobami uvedenými pod písm. a) se bude, pokud jde o sociální a hospodářská práva, zacházet stejně jako s občany nástupnického státu.

2. Každý smluvní stát může osoby uvedené v odstavci 1 vyloučit ze zaměstnání ve veřejné správě, jehož součástí je výkon svrchovaných pravomocí.

Chapter VII – Military obligations in cases of multiple nationality

Article 21 – Fulfilment of military obligations

- 1 Persons possessing the nationality of two or more States Parties shall be required to fulfil their military obligations in relation to one of those States Parties only.
- 2 The modes of application of paragraph 1 may be determined by special agreements between any of the States Parties.
- 3 Except where a special agreement which has been, or may be, concluded provides otherwise, the following provisions are applicable to persons possessing the nationality of two or more States Parties:
 - a Any such person shall be subject to military obligations in relation to the State Party in whose territory they are habitually resident. Nevertheless, they shall be free to choose, up to the age of 19 years, to submit themselves to military obligations as volunteers in relation to any other State Party of which they are also nationals for a total and effective period at least equal to that of the active military service required by the former State Party;
 - b Persons who are habitually resident in the territory of a State Party of which they are not nationals or in that of a State which is not a State Party may choose to perform their military service in the territory of any State Party of which they are nationals;
 - c Persons who, in accordance with the rules laid down in paragraphs a and b, shall fulfil their military obligations in relation to one State Party, as prescribed by the law of that State Party, shall be deemed to have fulfilled their military obligations in relation to any other State Party or States Parties of which they are also nationals;
 - d Persons who, before the entry into force of this Convention between the States Parties of which they are nationals, have, in relation to one of those States Parties, fulfilled their military obligations in accordance with the law of that State Party, shall be deemed to have fulfilled the same obligations in relation to any other State Party or States Parties of which they are also nationals;
 - e Persons who, in conformity with paragraph a, have performed their active military service in relation to one of the States Parties of which they are nationals, and subsequently transfer their habitual residence to the territory of the other State Party of which they are nationals, shall be liable to military service in the reserve only in relation to the latter State Party;
 - f The application of this article shall not prejudice, in any respect, the nationality of the persons concerned;
 - g In the event of mobilisation by any State Party, the obligations arising under this article shall not be binding upon that State Party.

Article 22 – Exemption from military obligations or alternative civil service

Except where a special agreement which has been, or may be, concluded provides otherwise, the following provisions are also applicable to persons possessing the nationality of two or more States Parties:

KAPITOLA VII BRANNÁ POVINNOST PŘI NĚKOLIKERÉM STÁTNÍM OBČANSTVÍ

Článek 21

Plnění branné povinnosti

1. Osoby, které mají státní občanství dvou nebo více smluvních států, budou povolávány ke splnění své branné povinnosti pouze vůči jednomu z těchto smluvních států.

2. Způsoby uplatňování odstavce 1 lze stanovit zvláštními dohodami mezi kterýmikoli ze smluvních států.

3. S výjimkou případů, kdy byla nebo bude uzavřena zvláštní dohoda, která stanoví něco jiného, se vůči osobám, které mají státní občanství dvou nebo více smluvních států, použije těchto ustanovení:

- a) tyto osoby budou mít brannou povinnost vůči tomu smluvnímu státu, na jehož území mají obvyklý trvalý pobyt. Nejpozději do 19 let věku se však mohou svobodně rozhodnout, že se jako dobrovolníci přihlásí ke splnění branné povinnosti vůči jinému smluvnímu státu, jehož občany jsou rovněž, a to na celou dobu skutečné služby, která bude přinejmenším rovna době činné vojenské služby požadované prvním smluvním státem;
- b) osoby, které mají obvyklý trvalý pobyt na území smluvního státu, jehož občany nejsou, nebo na území státu, který není smluvním státem, si mohou zvolit, že vykonají vojenskou službu na území kteréhokoli smluvního státu, jehož jsou občany;
- c) splní-li osoba podle pravidel stanovených pod písmenem a) nebo b) svou brannou povinnost vůči některému smluvnímu státu podle práva tohoto smluvního státu, bude se to považovat za splnění branné povinnosti i vůči kterémukoli dalšímu smluvnímu státu nebo dalším smluvním státům, jehož nebo jejichž občanem tato osoba rovněž je;
- d) jestliže osoba předtím, než vstoupila v platnost tato Úmluva uzavřená mezi státy, jejichž je občanem, již vůči jednomu smluvnímu státu svou brannou povinnost podle práva tohoto smluvního státu splnila, bude se to považovat za splnění branné povinnosti i vůči kterémukoli dalšímu smluvnímu státu nebo kterýmukoli dalším smluvním státům, jehož nebo jejichž občanem tato osoba je rovněž;
- e) osoby, které podle písmena a) svou činnou vojenskou službu vůči jednomu smluvnímu státu, jehož jsou občany, splnily a poté svůj obvyklý trvalý pobyt přenesou na území jiného smluvního státu, jehož jsou občany, budou podléhat záložní vojenské službě pouze vůči tomuto druhému smluvnímu státu;
- f) použití tohoto článku nijak neovlivní státní občanství dotyčných osob;
- g) pokud některý ze smluvních států vyhlásí mobilizaci, nebudou závazky z tohoto článku vyplývající pro tento smluvní stát závazné.

Článek 22

Zproštění branné povinnosti nebo civilní služba

S výjimkou případu, kdy byla nebo bude uzavřena zvláštní dohoda, která stanoví něco jiného, se vůči osobám, které mají státní občanství dvou nebo více smluvních států použije těchto ustanovení:

- a Article 21, paragraph 3, sub-paragraph c, of this Convention shall apply to persons who have been exempted from their military obligations or have fulfilled civil service as an alternative;
- b persons who are nationals of a State Party which does not require obligatory military service shall be considered as having satisfied their military obligations when they have their habitual residence in the territory of that State Party. Nevertheless, they should be deemed not to have satisfied their military obligations in relation to a State Party or States Parties of which they are equally nationals and where military service is required unless the said habitual residence has been maintained up to a certain age, which each State Party concerned shall notify at the time of signature or when depositing its instruments of ratification, acceptance or accession;
- c also persons who are nationals of a State Party which does not require obligatory military service shall be considered as having satisfied their military obligations when they have enlisted voluntarily in the military forces of that Party for a total and effective period which is at least equal to that of the active military service of the State Party or States Parties of which they are also nationals without regard to where they have their habitual residence.

Chapter VIII – Co-operation between the States Parties

Article 23 – Co-operation between the States Parties

- 1 With a view to facilitating co-operation between the States Parties, their competent authorities shall:
 - a provide the Secretary General of the Council of Europe with information about their internal law relating to nationality, including instances of statelessness and multiple nationality, and about developments concerning the application of the Convention;
 - b provide each other upon request with information about their internal law relating to nationality and about developments concerning the application of the Convention.
- 2 States Parties shall co-operate amongst themselves and with other member States of the Council of Europe within the framework of the appropriate intergovernmental body of the Council of Europe in order to deal with all relevant problems and to promote the progressive development of legal principles and practice concerning nationality and related matters.

Article 24 – Exchange of information

Each State Party may at any time declare that it shall inform any other State Party, having made the same declaration, of the voluntary acquisition of its nationality by nationals of the other State Party, subject to applicable laws concerning data protection. Such a declaration may indicate the conditions under which the State Party will give such information. The declaration may be withdrawn at any time.

- a) článek 21 odst. 3 písm. c) této Úmluvy se vztahuje na osoby, které byly branné povinnosti zproštěny nebo vykonaly civilní službu;
- b) je-li osoba občanem smluvního státu, který povinnou vojenskou službu nevyžaduje, bude se na ni hledět, jako by svou brannou povinnost splnila, má-li na území smluvního státu svůj obvyklý trvalý pobyt. Nebude se to však považovat za splnění branné povinnosti vůči smluvnímu státu nebo smluvním státům, jehož nebo jejichž je osoba rovněž občanem a které vojenskou službu vyžadují, pokud uvedený obvyklý trvalý pobyt netrval do určitého věku osoby, jehož výši každý smluvní stát, kterého se to týká, oznámí při podpisu nebo při ukládání svých ratifikačních listin nebo listin o přijetí nebo přístupu;
- c) rovněž u osob, které jsou občany smluvního státu, který povinnou vojenskou službu nevyžaduje, se bude za splnění branné povinnosti považovat, vykonají-li dobrovolnou vojenskou službu po celou dobu skutečné služby, která bude přinejmenším rovna době činné vojenské služby smluvního státu, jehož občany rovněž jsou, bez ohledu na to, kde mají svůj obvyklý trvalý pobyt.

KAPITOLA VIII SPOLUPRÁCE MEZI SMLUVNÍMI STÁTY

Článek 23

Spolupráce mezi smluvními státy

1. Ve snaze usnadnit spolupráci mezi smluvními státy budou jejich příslušné orgány:

- a) poskytovat generálnímu tajemníkovi Rady Evropy informace o svém vnitrostátním právu o státním občanství, včetně několikerého státního občanství a osob bez státní příslušnosti, i o provádění Úmluvy;
- b) poskytovat si navzájem na požádání informace o svém vnitrostátním právu o státním občanství i o provádění Úmluvy.

2. Smluvní státy budou v rámci vhodného mezivládního orgánu Rady Evropy spolupracovat navzájem i s ostatními členskými státy Rady Evropy s cílem řešit všechny závažné problémy a podporovat postupný rozvoj právních zásad a postupů týkajících se státního občanství a věcí s tím souvisejících.

Článek 24

Výměna informací

Každý smluvní stát může kdykoli prohlásit, že kterýkoli jiný smluvní stát, který prohlásí totéž, bude při dodržení příslušných zákonů o ochraně údajů informovat, že občané druhého smluvního státu dobrovolně nabyli jeho státního občanství. V prohlášení mohou být uvedeny podmínky, za kterých smluvní stát tuto informaci poskytne. Prohlášení lze kdykoli odvolat.

Chapter IX – Application of the Convention

Article 25 – Declarations concerning the application of the Convention

- 1 Each State may declare, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, that it will exclude Chapter VII from the application of the Convention.
- 2 The provisions of Chapter VII shall be applicable only in the relations between States Parties for which it is in force.
- 3 Each State Party may, at any subsequent time, notify the Secretary General of the Council of Europe that it will apply the provisions of Chapter VII excluded at the time of signature or in its instrument of ratification, acceptance, approval or accession. This notification shall become effective as from the date of its receipt.

Article 26 – Effects of this Convention

- 1 The provisions of this Convention shall not prejudice the provisions of internal law and binding international instruments which are already in force or may come into force, under which more favourable rights are or would be accorded to individuals in the field of nationality.
- 2 This Convention does not prejudice the application of:
 - a the 1963 Convention on the Reduction of Cases of Multiple Nationality and Military Obligations in Cases of Multiple Nationality and its Protocols;
 - b other binding international instruments in so far as such instruments are compatible with this Convention,

in the relationship between the States Parties bound by these instruments.

Chapter X – Final clauses

Article 27 – Signature and entry into force

- 1 This Convention shall be open for signature by the member States of the Council of Europe and the non-member States which have participated in its elaboration. Such States may express their consent to be bound by:
 - a signature without reservation as to ratification, acceptance or approval; or
 - b signature subject to ratification, acceptance or approval, followed by ratification, acceptance or approval.

Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

KAPITOLA IX UPLATŇOVÁNÍ ÚMLUVY

Článek 25

Prohlášení o uplatňování Úmluvy

1. Každý stát může při podpisu nebo při ukládání svých ratifikačních listin nebo listin o přijetí, schválení nebo přístupu prohlásit, že z uplatňování Úmluvy kapitolu VII vyloučí.

2. Ustanovení kapitoly VII se použije jen ve vztazích mezi smluvními státy, pro které platí.

3. Každý smluvní stát může kdykoli později oznámit generálnímu tajemníkovi Rady Evropy, že bude uplatňovat ustanovení kapitoly VII, které vyloučil při podpisu nebo ve svých ratifikačních listinách nebo listinách o přijetí, schválení nebo přístupu. Toto oznámení nabude účinnosti dnem jeho přijetí.

Článek 26

Účinek této Úmluvy

1. Ustanovení této Úmluvy nebudou na újmu ustanovením vnitrostátního práva a závazných mezinárodních dokumentů, která už vstoupila v platnost nebo mohou v platnost vstoupit, a podle kterých se v oblasti státního občanství jednotlivcům přiznávají nebo přiznají práva příznivější.

2. Tato Úmluva není na újmu uplatňování:

- a) Úmluvy o snížení počtu případů několikerého státního občanství a branné povinnosti v případech několikerého státního občanství z roku 1963 a protokolů k ní;
- b) jiných závazných mezinárodních dokumentů, pokud jsou s touto Úmluvou slučitelné,

ve vztazích mezi smluvními státy, které jsou těmito dokumenty vázány.

KAPITOLA X ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 27

Podpis a nabytí platnosti

1. Tato Úmluva je otevřena k podpisu členskými státy Rady Evropy a nečlenskými státy, které se podílely na jejím vypracování. Tyto státy mohou svůj souhlas s tím být jí vázány vyjádřit:

- a) podpisem bez výhrady ratifikace, přijetí nebo schválení; nebo
- b) podpisem s výhradou ratifikace, přijetí nebo schválení s následnou ratifikací, přijetím nebo schválením.

Ratifikační listiny a listiny o přijetí nebo schválení budou uloženy u generálního tajemníka Rady Evropy.

- 2 This Convention shall enter into force, for all States having expressed their consent to be bound by the Convention, on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date on which three member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by this Convention in accordance with the provisions of the preceding paragraph.
- 3 In respect of any State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of signature or of the deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 28 - Accession

- 1 After the entry into force of this Convention, the Committee of Ministers of the Council of Europe may invite any non-member State of the Council of Europe which has not participated in its elaboration to accede to this Convention.
- 2 In respect of any acceding State, this Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of deposit of the instrument of accession with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 29 - Reservations

- 1 No reservations may be made to any of the provisions contained in Chapters I, II and VI of this Convention. Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, make one or more reservations to other provisions of the Convention so long as they are compatible with the object and purpose of this Convention.
- 2 Any State which makes one or more reservations shall notify the Secretary General of the Council of Europe of the relevant contents of its internal law or of any other relevant information.
- 3 A State which has made one or more reservations in accordance with paragraph 1 shall consider withdrawing them in whole or in part as soon as circumstances permit. Such withdrawal shall be made by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe and shall become effective as from the date of its receipt.
- 4 Any State which extends the application of this Convention to a territory mentioned in the declaration referred to in Article 30, paragraph 2, may, in respect of the territory concerned, make one or more reservations in accordance with the provisions of the preceding paragraphs.
- 5 A State Party which has made reservations in respect of any of the provisions in Chapter VII of the Convention may not claim application of the said provisions by another State Party save in so far as it has itself accepted these provisions.

Article 30 - Territorial application

- 1 Any State may, at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance, approval or accession, specify the territory or territories to which this Convention shall apply.

2. Pro všechny státy, které vyjádřily svůj souhlas s tím být jí vázány, vstoupí tato Úmluva v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne, kdy tři členské státy Rady Evropy vyjádřily v souladu s ustanoveními předchozího odstavce svůj souhlas s tím být touto Úmluvou vázány.

3. Ve vztahu ke kterémukoli státu, který svůj souhlas s tím být jí vázán vyjádří následně, vstoupí Úmluva v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne podpisu nebo uložení ratifikační listiny nebo listiny o přijetí nebo schválení.

Článek 28

Přístup

1. Poté, co tato Úmluva vstoupí v platnost, může Výbor ministrů Rady Evropy vyzvat kterýkoli nečlenský stát Rady Evropy, který se na jejím vypracování nepodílel, aby k této Úmluvě přistoupil.

2. Ve vztahu ke kterémukoli přistupujícímu státu vstoupí tato Úmluva v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne uložení listiny o přístupu u generálního tajemníka Rady Evropy.

Článek 29

Výhrady

1. K žádnému z ustanovení obsažených v kapitolách I, II a VI této Úmluvy nelze činit výhrady. K jiným ustanovením Úmluvy může kterýkoli stát při podpisu nebo při ukládání své ratifikační listiny nebo listiny o přijetí, schválení nebo přístupu učinit jednu nebo více výhrad, pokud jsou slučitelné s cílem a účelem této Úmluvy.

2. Stát, který výhradu nebo výhrady učiní, oznámí generálnímu tajemníkovi Rady Evropy příslušný obsah svého vnitrostátního práva nebo mu sdělí jakoukoli jinou významnou informaci.

3. Stát, který výhradu nebo výhrady podle odstavce 1 učinil, zváží jejich úplné nebo částečné odvolání, jakmile to okolnosti dovolí. Odvolání se učiní oznámením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy a nabude účinnosti dnem jeho přijetí.

4. Stát, který rozšíří uplatňování této Úmluvy na území uvedené v prohlášení podle článku 30 odst. 2, může ve vztahu k tomuto území učinit výhradu nebo výhrady v souladu s ustanoveními předchozích odstavců.

5. Smluvní stát, který učinil výhrady ke kterémukoli ustanovení kapitoly VII Úmluvy, nemůže požadovat, aby jiný smluvní stát tato ustanovení uplatňoval, pokud sám tato ustanovení nepřijal.

Článek 30

Uplatňování na určitém území

1. Kterýkoli stát může při podpisu nebo při ukládání své ratifikační listiny nebo listiny o přijetí, schválení nebo přístupu výslovně označit jedno nebo více území, na něž se tato Úmluva bude vztahovat.

- 2 Any State may, at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Convention to any other territory specified in the declaration and for whose international relations it is responsible or on whose behalf it is authorised to give undertakings. In respect of such territory, the Convention shall enter into force on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such declaration by the Secretary General.
- 3 Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 31 - Denunciation

- 1 Any State Party may at any time denounce the Convention as a whole or Chapter VII only by means of a notification addressed to the Secretary General of the Council of Europe.
- 2 Such denunciation shall become effective on the first day of the month following the expiration of a period of three months after the date of receipt of notification by the Secretary General.

Article 32 - Notifications by the Secretary General

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of Europe, any Signatory, any Party and any other State which has acceded to this Convention of:

- a any signature;
- b the deposit of any instrument of ratification, acceptance, approval or accession;
- c any date of entry into force of this Convention in accordance with Articles 27 or 28 of this Convention;
- d any reservation and withdrawal of reservations made in pursuance of the provisions of Article 29 of this Convention;
- e any notification or declaration made under the provisions of Articles 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30 and 31 of this Convention;
- f any other act, notification or communication relating to this Convention.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Convention.

Done at Strasbourg, this sixth day of November 1997, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe, to the non-member States which have participated in the elaboration of this Convention and to any State invited to accede to this Convention.

2. Kterýkoli stát může prohlášením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy kdykoli později rozšířit uplatnění této Úmluvy na jakékoli jiné území v tomto prohlášení výslovně označené, za jehož mezinárodní styky odpovídá nebo jehož jménem je oprávněn se zavazovat.

Ve vztahu k takovému území vstoupí Úmluva v platnost první den měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne, kdy generální tajemník takové prohlášení obdržel.

3. Jakékoli prohlášení učiněné podle předchozích dvou odstavců může být ve vztahu k jakémukoli území v tomto prohlášení výslovně uvedenému odvoláno oznámením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy. Odvolání nabude účinnosti první den měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne, kdy generální tajemník toto oznámení obdržel.

Článek 31

Výpověď

1. Kterýkoli smluvní stát může kdykoli Úmluvu jako celek nebo pouze kapitulu VII vypovědět oznámením adresovaným generálnímu tajemníkovi Rady Evropy.

2. Výpověď nabude účinnosti první den měsíce následujícího po uplynutí tří měsíců ode dne, kdy generální tajemník oznámení obdržel.

Článek 32

Oznámení generálního tajemníka

Generální tajemník Rady Evropy oznámí členským státům Rady Evropy, všem signatářům, všem stranám a všem jiným státům, které k této Úmluvě přistoupily:

- a) každý podpis;
- b) uložení každé ratifikační listiny a listiny o přijetí, schválení nebo přístupu;
- c) každé datum, kdy podle článku 27 nebo 28 vstoupila tato Úmluva v platnost;
- d) každou výhradu a odvolání výhrad podle ustanovení článku 29 této Úmluvy;
- e) každé oznámení nebo prohlášení podle ustanovení článků 23, 24, 25, 27, 28, 29, 30 a 31 této Úmluvy;
- f) každý jiný úkon, oznámení nebo sdělení týkající se této Úmluvy.

Na důkaz toho níže podepsaní, majíce k tomu řádné zmocnění, tuto Úmluvu podepsali.

Dáno ve Štrasburku dne 6. listopadu 1997 v jazyce anglickém a francouzském, přičemž obě znění jsou stejně autentická, v jednom vyhotovení, které bude uloženo v archivu Rady Evropy. Generální tajemník Rady Evropy předá ověřené kopie každému členskému státu Rady Evropy, nečlenským státům, které se na vypracování této Úmluvy podílely, a všem státům, které byly vyzvány, aby k této Úmluvě přistoupily.

Vydává a tiskne: Tiskárna Ministerstva vnitra, p. o., Bartůňkova 4, pošt. schr. 10, 149 01 Praha 415, telefon: 272 927 011, fax: 974 887 395 – **Redakce:** Ministerstvo vnitra, Nad Štolou 3, pošt. schr. 21/SB, 170 34 Praha 7-Holešovice, telefon: 974 832 341 a 974 833 502, fax: 974 833 502 – **Administrace:** písemné objednávky předplatného, změny adres a počtu odebíraných výtisků – MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, telefon: 519 305 161, fax: 519 321 417. Objednávky ve Slovenské republice přijímá a titul distribuuje Magnet-Press Slovakia, s. r. o., Teslova 12, 821 02 Bratislava, tel.: 00421 2 44 45 46 28, fax: 00421 2 44 45 46 27. **Roční předplatné** se stanovuje za dodávku kompletního ročníku včetně rejstříku a je od předplatitelů vybíráno formou záloh ve výši oznámené ve Sbírce mezinárodních smluv. Závěrečné vyúčtování se provádí po dodání kompletního ročníku na základě počtu skutečně vydaných částek (první záloha na rok 2004 činí 1500,- Kč, druhá záloha na rok 2004 činí 1500 Kč) – Vychází podle potřeby – **Distribuce:** MORAVIAPRESS, a. s., U Póny 3061, 690 02 Břeclav, celoroční předplatné – 516 205 176, 519 305 176, objednávky jednotlivých částek (dobírky) – 516 205 179, 519 305 179, objednávky-knihkupci – 516 205 161, 519 305 161, faxové objednávky – 519 321 417, e-mail – sbirky@moraviapress.cz, zelená linka – 800 100 314. **Internetová prodejna:** www.sbirkyzakonu.cz – **Drobný prodej – Benešov:** Oldřich HAAGER, Masarykovo nám. 231; **Brno:** Ing. Jiří Hrazdil, Vranovská 16, SEVT, a. s., Česká 14, Knihkupectví JUDr. Oktavián Kocián, Příkop 6, tel.: 545 175 080; **Břeclav:** Prodejna tiskovin, 17. listopadu 410, tel.: 519 322 132, fax: 519 370 036; **České Budějovice:** SEVT, a. s., Česká 3, tel.: 387 432 244; **Hradec Králové:** TECHNOR, Wonkova 432; **Hrdějovice:** Ing. Jan Fau, Dlouhá 329; **Cheb:** EFREX, s. r. o., Karlova 31; **Chomutov:** DDD Knihkupectví – Antikvariát, Ruská 85; **Kadaň:** Knihařství – Přibíková, J. Švermy 14; **Kladno:** eL VaN, Ke Stadionu 1953; **Klatovy:** Krameriovo knihkupectví, nám. Míru 169; **Liberec:** Podještědské knihkupectví, Moskevská 28; **Litoměřice:** Jaroslav Tvrdík, Lidická 69, tel.: 416 732 135, fax: 416 734 875; **Most:** Knihkupectví „U Knihomila“, Ing. Romana Kopková, Moskevská 1999; **Olomouc:** ANAG, spol. s r. o., Denisova č. 2, Zdeněk Chumchal – Knihkupectví Tycho, Ostružnická 3; **Opava:** FERRAM, a. s. prodejna KNIHA, Mezi trhy 3; **Ostrava:** LIBREX, Nádražní 14, Profesio, Hollarova 14, SEVT, a. s., Nádražní 29, Petr Gřeš, Markova 34; **Otrokovice:** Ing. Kuččíř, Jungmannova 1165; **Pardubice:** LEJHANEK, s. r. o., třída Míru 65; **Plzeň:** TYPOS, a. s. Úslavská 2, EDICUM, Vojanova 45, Technické normy, Lábkova pav. č. 5; **Praha 1:** Dům učebnic a knih Černá Labuť, Na Poříčí 25, FIŠER-KLEMENTINUM, Karlova 1, LINDE Praha, a. s., Opletalova 35, NEOLUXOR s. r. o., Václavské nám. 41; **Praha 2:** ANAG, spol. s r. o., nám. Míru 9 (Národní dům); **Praha 4:** SEVT, a. s., Jihlavská 405, Donáška tisku, Nuselská 53, tel.: 272 735 797-8; **Praha 5:** SEVT, a. s., E. Peškové 14; **Praha 6:** PPP – Staňková Isabela, Puškinovo nám. 17; **Praha 8:** JASIPA, Zenklova 60, Specializovaná prodejna Sbírky zákonů, Sokolovská 35, tel.: 224 813 548; **Praha 9:** Abonentní tiskový servis-Ing. Urban, Jablonecká 362, po – pá 7 – 12 hod., tel.: 286 888 382, e-mail: tiskovy.servis@abonent.cz; **Praha 10:** BMSS START, s. r. o., Vinohradská 190; **Přerov:** Knihkupectví EM-ZET, Bartošova 9, Jana Honková – YAHOO-i-centrum, Komenského 38; **Sokolov:** KAMA, Kalousek Milan, K. H. Borovského 22, tel.: 352 303 402; **Šumperk:** Knihkupectví D & G, Hlavní tř. 23; **Tábor:** Milada Šimonová – EMU, Budějovická 928; **Teplíce:** Knihkupectví L & N, Masarykova 15; **Trutnov:** Galerie ALFA, Bulharská 58; **Ústí nad Labem:** Severočeská distribuční, s. r. o., Havířská 327, tel.: 475 259 032, fax: 475 259 029, Kartoony, s. r. o., Solvayova 1597/3, Vazby a doplňování Sbírek zákonů včetně dopravy zdarma, tel.+fax: 475 501 773, www.kartoony.cz, e-mail: kartoony@kartoony.cz; **Zábřeh:** Mgr. Ivana Patková, Žižkova 45; **Žatec:** Prodejna U Pivovaru, Žižkovo nám. 76, Jindřich Procházka, Bezděkov 89 – Vazby Sbírek, tel.: 415 712 904. **Distribuční podmínky předplatného:** jednotlivé částky jsou expedovány neprodleně po dodání z tiskárny. Objednávky nového předplatného jsou vyřizovány do 15 dnů a pravidelné dodávky jsou zahajovány od nejbližší částky po ověření úhrady předplatného nebo jeho zálohy. Částky vyšlé v době od zaevizování předplatného do jeho úhrady jsou doposílány jednorázově. Změny adres a počtu odebíraných výtisků jsou prováděny do 15 dnů. **Reklamacce:** informace na tel. číslech 516 205 174, 519 305 174. V písemném styku vždy uvádějte IČO (právnícká osoba), rodné číslo (fyzická osoba). **Podávání novinových zásilek** povoleno Českou poštou, s. p., Odštěpný závod Jižní Morava Ředitelství v Brně č. j. P/2-4463/95 ze dne 8. 11. 1995.